Bedrijven uit de Nederlandse pluimveeketen werken sinds 2013 samen in het publiek-private consortium FoodTechIndonesia. Doel: integrale oplossingen aanbieden voor het Indonesische bedrijfsleven en bijdragen aan voedselzekerheid -veiligheid.

Nederlands bedrijfsleven verzilvert kansen

Pluimveesector Indonesië

Met bijna 250 miljoen inwoners is Indonesië het meest bevolkingsrijke land van Zuid-Oost-Azië. Door de sterke economische groei van gemiddeld meer dan 6% in de afgelopen jaren, is een aanzienlijk middenklasse ontstaan die behoefte heeft aan veilig geproduceerd voedsel, waaronder pluimveeproducten. De consumptie van pluimvee is met jaarlijks 6 kg vlees en 70 eieren per persoon in Indonesië nog relatief laag, in vergelijking met andere landen in de regio (Thailand: 20 kg vlees en 160 eieren; Maleisië: 32 kg vlees en 240 eieren).

Indonesië heeft een overwegend islamitische bevolking (die pluimvee consumeren mag). Pluimvee is een efficiënte en duurzame bron van eiwitten in termen van watergebruik, voerconversie en uitstoot van broeikasgassen. Daarom heeft de Indonesische overheid de ambitie uitgesproken om de komende drie jaar de productie van pluimvee(vlees) te verdubbelen.

Consortium

Om aan de groeiende vraag te voldoen, zal de productiviteit sterk moeten worden verhoogd. Dit onder andere door introductie van verbeterde (kennisintensieve) productiesystemen en het verhogen van het kennisniveau van (vooral middelgrote) pluimveespelers. Vooral met actuele kennis op het gebied van voedselveiligheid, diergezondheid, preventie, controle en bestrijding van dierziekten, pluimveehouderij-management en (her) gebruik van productiemiddelen als genetica, diervoerder, (afval)water en reststromen kunnen aanzienlijke verbeteringen worden geboekt.

Nederlandse bedrijven lopen internationaal voorop als het gaat om kwaliteit, innovatie, voedselveiligheid, dierenwelzijn en -gezondheid en het creëren van toegevoegde waarde in de pluimveesector. De Nederlandse ambassade in Jakarta heeft de pluimveesector daarom ook bestempeld als één van de prioritaire sectoren in Indonesië waarin het Nederlands bedrijfsleven een belangrijke bijdragen kan leveren en haar economische positie kan versterken. Jean Rummenie, Landbouwraad te Jakarta, was dan ook actief betrokken bij de totstandkoming van het publiek-private consortium FoodTechIndonesia. Voor een periode van minimaal drie jaar zullen de betrokken partners activiteiten uitvoeren waarin kennisoverdracht en lokale waarde creatie centraal staan.

Marktbehoefte(n)

Om een beter beeld te krijgen van de behoeften in de markt heeft een delegatie van het consortium in oktober 2013 een bezoek gebracht aan Indonesië. Tijdens dit bezoek zijn zowel de grote verticaal geïntegreerde spelers waaronder CP Indonesia en So Good Food (JAPFA)

Boven: *kuikenstal.*

Pag. 7 boven: *traditionele vleeskippenhouderij in West-Java;* ***onder:*** *delegatie FoodTechIndonesia op bezoek bij Indonesische pluimvee-onderneming.*

Pag. 8 linksboven: *discussie verbetermogelijkheden met lokale ondernemers.*

Pag. 8 boven en onder: *Peter van der Laar (Van Eck Bedrijfshygiëne) op een traditionele legkippenboerderij.*

bezocht, als een aantal middelgrote onafhankelijke en meer traditioneel opererende partijen in West-Java, de regio waar de pluimveesector het sterkst is geconcentreerd.

'Er is een enorme druk om de productiecapaciteit te vergroten'

Matthias Brienen van Larive is coördinator van FoodTechIndonesia: "Uit gesprekken met spelers in de Indonesische pluimveesector blijkt dat er vooral behoefte is aan concrete oplossingen voor verbeteringen van bestaande bedrijfsprocessen met een korte terugverdientijd".

In het kader van FoodTechIndonesia wordt nu geanalyseerd welke verbeterpunten kunnen worden geïmplementeerd, gegeven de financiële en organisatorische capaciteiten van de Indonesische ondernemers. Met demonstratieprojecten worden deze verbeteringen door de Nederlandse bedrijven doorgevoerd. Die projecten dienen tevens als voorbeeld voor andere pluimveebedrijven in Indonesië. Training is essentieel om de effectiviteit te waarborgen. De betrokkenheid van Indonesische brancheorganisaties draagt bij aan de verspreiding van de resultaten en promotie van de BV Nederland.

Voedselzekerheid

De Indonesische markt is erg competitief en wordt gedomineerd door een aantal grote spelers die actief zijn in alle stappen van de bedrijfskolom, zoals broederijen, productie van diervoerders, fokken van vlees- en legkippen, slacht en verwerking, en marketing. De vier grootste spelers hebben samen circa 70% van de professionele pluimveemarkt in handen. Gemiddeld groeit de pluimveesector in Indonesië met meer dan 20% per jaar en de verwachting is dat in 2015 de sector een omzet van meer dan € 10 miljard zal behalen.

GEA Food Solutions (het voormalige CFS) is toonaangevend op het gebied van machines voor de verwerking en verpakking van pluimveeproducten. Jack Koolen van GEA licht toe: "Er is een enorme druk om de productiecapaciteit te vergroten. Van oudsher kopen Indonesiërs kip op de markt, die ter plekke of thuis wordt geslacht. De groeiende middenklasse geeft echter de voorkeur aan geslachte en voorverpakte kip zoals wij die in Nederland kennen. Om te voldoen aan de toenemende vraag wordt fors geïnvesteerd in extra slachtcapaciteit. Hier liggen voor Nederlandse bedrijven grote kansen".

Voedselveiligheid

Indonesië is regelmatig in het nieuws met uitbraken van dierziekten, waaronder vogelgriep die ook kippen treft en ook gevaarlijk is voor mensen. Van overheidswege wordt getracht de situatie te verbeteren. Zo heeft de gouverneur van Jakarta recentelijk aangekondigd dat alle bestaande pluimveebedrijven uit de hoofdstedelijke regio dienen te worden verplaatst.

Het FoodTechIndonesia-consortium kan actief bijdragen aan het verbeteren van de voedselveiligheid, waaronder in slachterijen.

Nijhuis Industries (het voormalige Nijhuis Water Solutions) is gespecialiseerd in het ontwerpen en realiseren van afvalwaterzuiveringen en biedt oplossingen die hieraan direct kunnen bijdragen. Jeroen Hehuwat van Nijhuis legt uit: "Dankzij het lokale team van Larive in Indonesië zijn wij in contact gekomen met een Indonesische onderneming waar 25.000 kippen per dag worden geslacht. Het afvalwater inclusief slachtafval stroomt op dit moment nog direct in de nabijgelegen rivier, met alle risico's voor de gezondheid van de lokale bevolking en milieu van dien. Nijhuis biedt oplossingen die het water kunnen zuiveren en tevens bijdragen aan een veiligere situatie. Met ondersteuning van de Nederlandse ambassade gaan wij een mobiele waterzuiveringsinstallatie installeren, waarbij de lokale ondernemer zelf de positieve effecten kan ondervinden. Nijhuis verzorgt tevens lokaal de training en inspectie. Zodoende kan de ondernemer een weloverwogen keuze maken om de installatie na de testperiode aan te schaffen".

Matthias Brienen,
Larive Zuid-Oost-Azië

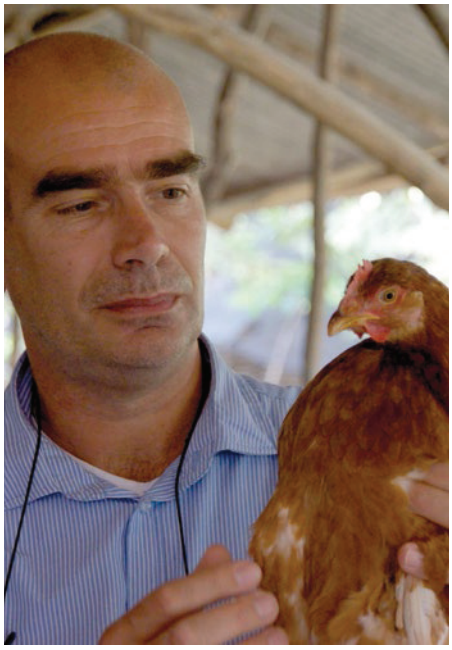

FoodTechIndonesia

Het FoodTech-concept is ontwikkeld door Larive met als doel consortia van Nederlandse agro- en foodbedrijven te ondersteunen met markttoegang en groei in opkomende markten in Azië, Centraal- en Oost-Europa en Oost-Afrika. Consortia bestaan uit bedrijven die elkaar verticaal aanvullen in de waardeketen en die in samenwerking met kennisinstellingen en lokale ondernemers tastbare resultaten implementeren.

Op dit moment is een drietal FoodTech-projecten operationeel in India, Kenia en Indonesië (*www.larive.com*).

Het FoodTech-Indonesia-consortium bestaat uit TopKip, Zwanenberg Food Group, Van Aarsen Machinefabriek, Linco Food Systems, Van Eck Bedrijfshygiëne, Nijhuis Water Technology, Pas Reform, GEA Food Solutions, Nutreco en Hendrix Genetics. De bedrijven dragen bij in de vorm van tijdinzet en investeringen. Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken en de ambassade in Jakarta ondersteunen FoodTechIndonesia inhoudelijk en financieel via het 2g@there-programma (*www.foodtechindonesia.com*).

Meer informatie: Matthias Brienen: matthias.brienen@larive.com.